

Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 15 september 2025, nummer WBN 2025/3, houdende wijziging van de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Gelet op de Rijkswet op het Nederlanderschap, het Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap, de Regeling verkrijging en verlies Nederlanderschap, de Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland, het Besluit optie-en naturalisatiegelden 2002;

Besluit:

ARTIKEL I

De Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003 wordt als volgt gewijzigd:

A

Toelichting ad artikel 13, eerste lid, HRWN is gewijzigd en komt te luiden:

13-1 Toelichting ad artikel 13, eerste lid

Bij algemene maatregel van rijksbestuur worden regelen gesteld betreffende het recht dat verschuldigd is voor het afleggen en de behandeling van de verklaring van optie en van het verzoek tot verlening van het Nederlanderschap, de gevallen en de mate waarin daarvan ontheffing kan worden verleend en de wijze waarop het moet worden voldaan.

De te betalen bedragen voor het afleggen van een optieverklaring en voor het indienen van een verzoek om naturalisatie zijn vastgelegd in het Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 (BON).

Met het oog op de jaarlijkse indexering van de optie- en naturalisatiegelden (zie artikel 9, eerste lid, BON) wordt verwezen naar de in onderstaande tabel vermelde tariefgroepen en de daarbij behorende tariefcodes en bedragen.

Tariefgroep	Tarief(code)	Bedrag
optie; enkelvoudig	A	€ 241
optie; gemeenschappelijk	B	€ 412
optie; medeopterende minderjarige	C	€ 27
naturalisatie; enkelvoudig; standaard	D	€ 1.139
naturalisatie; gemeenschappelijk; standaard	E	€ 1.454
naturalisatie; enkelvoudig; verlaagd	F	€ 847
naturalisatie; gemeenschappelijk; verlaagd	G	€ 1.163
naturalisatie; meenaturaliserende minderjarige	H	€ 168

B

Paragraaf 4/Toelichting ad artikel 23, eerste lid, HRWN is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 4. Afdracht naturalisatiegelden

De in het kader van het afleggen van een optieverklaring ontvangen gelden behoeven niet te worden afgedragen. De behandeling van en de beslissing op de optieverklaring liggen immers geheel in handen van de ontvangende instantie.

Artikel 8 BON bepaalt dat een gedeelte van de ontvangen naturalisatiegelden moet worden afgedragen aan de rijksoverheid. Gemeenten in Europees Nederland dragen rechtstreeks af aan Onze Minister.

Tevens regelt artikel 8 BON de hoogte van het bedrag dat de gemeente behoudt en op welke wijze de afdracht aan de IND geschiedt. Bij de afdracht stuurt de gemeente aan de IND tevens een lijst met de namen van personen die een verzoek om naturalisatie hebben ingediend. Over de wijze van afdracht van de ontvangen naturalisatiegelden door de gemeente aan de IND worden gemeenten nader geïnformeerd met een brief van de Directie Bedrijfsvoering van de IND.

De afdracht van naturalisatiegelden alsmede het indienen van verzoeken tot vergoeding van leges waarvoor ontheffing is verleend door het hoofd van de Nederlandse diplomatieke en consulaire post in het buitenland geschiedt via de Minister van Buitenlandse Zaken aan Onze Minister. De gemeente/het hoofd van de Nederlandse diplomatieke en consulaire post behoudt per enkelvoudig verzoek om naturalisatie € 241, ongeacht of betrokkene het standaard of het verlaagde tarief betaalt. Het resterende bedrag dat aan leges is ontvangen, wordt afgedragen aan Onze Minister (€ 898 bij standaard tarief en € 606 bij verlaagd tarief).

Bij een gemeenschappelijk verzoek of een gelijktijdig verzoek om naturalisatie van meerdere kinderen binnen één gezin behoudt de gemeente € 412 eveneens ongeacht of het standaard of het verlaagde tarief is betaald. Het resterende bedrag dat aan leges is ontvangen wordt afgedragen aan Onze Minister (€ 1.042 bij het standaard tarief en € 751 bij het verlaagd tarief). In het geval van een verzoek tot medeverlening als bedoeld in artikel 11, eerste lid, RWN behoudt de gemeente/het hoofd van de Nederlandse diplomatieke en consulaire post € 27 per kind. Het resterende bedrag dat aan leges is ontvangen (€ 141) wordt afgedragen aan Onze Minister. Als de verzoeker tijdens de naturalisatieprocedure verhuist, behoudt de gemeente/het hoofd van de Nederlandse diplomatieke en consulaire post die de leges geïnd heeft het gemeentelijk/consulair deel van de leges en draagt zorg voor de afdracht van het resterende bedrag.

Vanaf 1 januari 2026 gelden de volgende afdrachtbedragen en afdrachtcodes:

Tariefgroep	af te dragen bedrag	afdrachtcode
optie; enkelvoudig	nvt	nvt
optie; gemeenschappelijk	nvt	nvt
optie; medeopterende minderjarige	nvt	nvt
naturalisatie; enkelvoudig; standaard	€ 898	260
naturalisatie; enkelvoudig; verlaagd	€ 606	261
naturalisatie; gemeenschappelijk; standaard	€ 1.042	263
naturalisatie; gemeenschappelijk; verlaagd	€ 751	264
naturalisatie; meenaturaliserende minderjarige	€ 141	265

Mocht er sprake zijn van een ontheffing van de naturalisatiegelden (artikel 8, tweede lid, BON) zal de vergoeding aan de afdrachtplichtige instantie worden meegenomen in de factuur met betrekking tot de afdracht van de leges. Als het verzoek door de IND wordt gehonoreerd, ontvangt de afdrachtplichtige instantie een bedrag van € 241 voor een enkelvoudig verzoek en € 412 voor een gemeenschappelijk verzoek.

Vanaf 1 januari 2026 gelden voor ontheffing van de naturalisatiegelden de volgende bedragen en codes:

Tariefgroep	Te ontvangen	afdrachtcode
Naturalisatie enkelvoudig	€ 241	266
Naturalisatie gemeenschappelijk	€ 412	267

C

Model 1.25 HRWN is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 1.

D

Model 2.8 HRWN is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 2.

ARTIKEL II

De Circulaire optie-/naturalisatieverzoeken in het buitenland wordt als volgt gewijzigd:

E

Model 1.25a Circulaire optie-/naturalisatieverzoeken in het buitenland is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 3.

F

Model 2.8a Circulaire optie-/naturalisatieverzoeken in het buitenland is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 4.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2026.

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 15 september 2025

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst*

BIJLAGE 1

Model 1.25 HRWN: Verklaring 'Ingelicht over betaling van optiegelden' tevens inverzuimstelling;
alsook: Verklaring vrijgesteld van optiegelden

(geslachts)na(a)m(en) :
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
geboorteplaats en geboorteland :
nationaliteit(en) :
adres :
postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat ik:

- door de behandelend ambtenaar ben ingelicht over de regeling inzake de te betalen optiegelden;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek om ontheffing van de optiegelden;
- weet dat de betaalde optiegelden niet worden terugbetaald bij weigering van de optiebevestiging;
- weet dat de betaalde optiegelden niet worden terugbetaald als ik de optieverklaring intrek;
- weet dat ik voor mijn optieverklaring het bedrag moet betalen van:
 - ☐ € 241 (enkelvoudige optieverklaring)
 - ☐ € 412 (gemeenschappelijk optieverklaring)
 - ☐ € 27 (voor ieder minderjarig kind, waarvoor medeoptie wordt gevraagd)
- weet dat ik vanaf vandaag op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zes weken heb om de verschuldigde optiegelden te betalen bij de gemeente;
- weet dat als ik niet binnen zes weken na vandaag de optiegelden betaal, dat mijn optieverklaring op grond van artikel 6 Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 buiten behandeling wordt gesteld.

☐ Optant heeft op(datum) een verzoek om ontheffing van de betaling van de optiegelden ingediend.

.....
(plaats en datum)

.....
(handtekening optant)

Let op:

- Een kopie van dit formulier wordt aan de optant meegegeven als niet gelijktijdig bij het afleggen van de optieverklaring het verschuldigde bedrag is betaald.
- Is de optant minderjarig dan worden de persoonsgegevens van de wettelijk vertegenwoordiger opgenomen en tekent deze de verklaring.

Verklaring vrijgesteld van optiegelden (alleen invullen als van toepassing)

- ☐ De burgemeester verklaart dat de hierboven vermelde optant is vrijgesteld van de betaling van optiegelden. Als bewijs hiervan heeft de optant een kopie van dit formulier gekregen.

de burgemeester,
namens deze,

.....
(plaats en datum)

.....
(functionaris en handtekening)

.....
(dienststempel)

BIJLAGE 2

Model 2.8 HRWN: Verklaring 'Ingelicht over betaling van naturalisatiegelden' tevens inverzuimstelling; alsook: Verklaring vrijgesteld van naturalisatiegelden

(gemeente)nummer:

(geslachts)na(a)m(en) :

voorna(a)m(en) :

geboortedatum :

geboorteplaats en geboorteland :

nationaliteit(en) :

adres :

postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat ik:

- door de behandelend ambtenaar ben ingelicht over de regeling inzake de te betalen naturalisatiegelden;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de regels met betrekking tot het lage tarief;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek om ontheffing van de naturalisatiegelden;
- weet dat de betaalde naturalisatiegelden niet worden terugbetaald bij afwijzing van het verzoek om naturalisatie;
- weet dat de betaalde naturalisatiegelden niet worden terugbetaald als ik het verzoek om naturalisatie intrek;
- weet dat ik voor mijn verzoek om naturalisatie het bedrag moet betalen van:
 - ☐ € 847 (enkelvoudig verzoek, verlaagd tarief)
 - ☐ € 1.163 (gemeenschappelijk verzoek, verlaagd tarief)
 - ☐ € 1.139 (enkelvoudig verzoek, standaard tarief)
 - ☐ € 1.454 (gemeenschappelijk verzoek, standaard tarief)
 - ☐ € 168 (voor **ieder** minderjarig kind, waarvoor medenaturalisatie wordt gevraagd)
- weet dat ik vanaf vandaag op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zes weken heb om de verschuldigde naturalisatiegelden te betalen bij de gemeente;
- weet dat als ik niet binnen zes weken na vandaag de naturalisatiegelden betaal, dat mijn verzoek om naturalisatie op grond van artikel 6 Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 buiten behandeling wordt gesteld.

Let op:

- Een kopie van dit formulier wordt aan de verzoeker meegegeven als niet gelijktijdig bij de indiening van het verzoek het verschuldigde bedrag is betaald.
- Is de verzoeker minderjarig, dan worden de persoonsgegevens van de wettelijk vertegenwoordiger opgenomen en tekent deze de verklaring.

☐ Verzoeker heeft op (datum) een verzoek om ontheffing van de betaling van de naturalisatiegelden ingediend.

.....
(plaats en datum)

.....
(handtekening verzoeker)

Verklaring vrijgesteld van naturalisatiegelden

(alleen invullen als van toepassing)

- ☐ De burgemeester verklaart dat de hierboven vermelde verzoeker is vrijgesteld van de betaling van naturalisatiegelden. Als bewijs hiervan heeft de verzoeker een kopie van dit formulier ontvangen.

de burgemeester,
namens deze,

.....
(plaats en datum)

.....
(functionaris en handtekening)

.....
(dienststempel)

BIJLAGE 3

Model 1.25a HRWN: Verklaring 'Ingelicht over betaling van optiegelden' tevens inverzuimstelling;
alsook: Verklaring vrijgesteld van optiegelden

(geslachts)na(a)m(en) :
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
geboorteplaats en geboorteland :
nationaliteit(en) :
adres :
postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat ik:

- door de behandelend ambtenaar ben ingelicht over de regeling inzake de te betalen optiegelden;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek om ontheffing van de optiegelden;
- weet dat de betaalde optiegelden niet worden terugbetaald bij weigering van de optiebevestiging;
- weet dat de betaalde optiegelden niet worden terugbetaald als ik de optieverklaring intrek;
- weet dat ik voor mijn optieverklaring het bedrag moet betalen van:
 - ☐ € 241 (enkelvoudige optieverklaring)
 - ☐ € 412 (gemeenschappelijk optieverklaring)
 - ☐ € 27 (voor ieder minderjarig kind, waarvoor medeoptie wordt gevraagd)
- weet dat ik vanaf vandaag op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zes weken heb om de verschuldigde optiegelden te betalen op de diplomatieke of consulaire post in het ressort waar ik mijn hoofdverblijf heb;
- weet dat als ik niet binnen zes weken na vandaag de optiegelden betaal, dat mijn optieverklaring op grond van artikel 6 Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 buiten behandeling wordt gesteld.

☐ Optant heeft op(datum) een verzoek om ontheffing van de betaling van de optiegelden ingediend.

.....
(handtekening optant)

.....
(plaats en datum)

Let op:

- Een kopie van dit formulier wordt aan de optant gegeven als niet gelijktijdig bij het afleggen van de optieverklaring het verschuldigde bedrag is betaald.
- Is de optant minderjarig dan worden de persoonsgegevens van de wettelijk vertegenwoordiger opgenomen en tekent deze de verklaring.

Verklaring vrijgesteld van optiegelden

(alleen invullen als van toepassing)

- ☐ De Minister van Buitenlandse Zaken verklaart dat de hierboven vermelde optant is vrijgesteld van de betaling van optiegelden. Als bewijs hiervan heeft de optant een kopie van dit formulier gekregen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

.....
(functie en handtekening)

.....
(plaats en datum)

.....
(dienststempel)

BIJLAGE 4

Model 2.8a HRWN: Verklaring 'Ingelicht over betaling van naturalisatiegelden' tevens inverzuimstelling; alsook: Verklaring vrijgesteld van naturalisatiegelden

(geslachts)na(a)m(en) :
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
geboorteplaats en geboorteland :
nationaliteit(en) :
adres :
postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat ik:

- door de behandelend ambtenaar ben ingelicht over de regeling inzake de te betalen naturalisatiegelden;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de regels met betrekking tot het lage tarief;
- door de behandelend ambtenaar ben geïnformeerd over de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek om ontheffing van de naturalisatiegelden;
- weet dat de betaalde naturalisatiegelden niet worden terugbetaald bij afwijzing van het verzoek om naturalisatie;
- weet dat de betaalde naturalisatiegelden niet worden terugbetaald als ik het verzoek om naturalisatie intrek;
- weet dat ik voor mijn verzoek om naturalisatie het bedrag moet betalen van:
 - ☐ € 847 (enkelvoudig verzoek, verlaagd tarief)
 - ☐ € 1.163 (gemeenschappelijk verzoek, verlaagd tarief)
 - ☐ € 1.139 (enkelvoudig verzoek, standaard tarief)
 - ☐ € 1.454 (gemeenschappelijk verzoek, standaard tarief)
 - ☐ € 168 (voor **ieder** minderjarig kind, waarvoor medenaturalisatie wordt gevraagd)
- weet dat ik vanaf vandaag op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zes weken heb om de verschuldigde naturalisatiegelden te betalen;
- weet dat als ik niet binnen zes weken na vandaag de naturalisatiegelden betaal, dat mijn verzoek om naturalisatie op grond van artikel 6 Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 buiten behandeling wordt gesteld.

- ☐ Verzoeker heeft op(datum) een verzoek om ontheffing van de betaling van de naturalisatiegelden ingediend.

.....
(handtekening verzoeker)

.....
(plaats en datum)

Let op:

- een kopie van dit formulier wordt aan de verzoeker gegeven als niet gelijktijdig bij de indiening van het verzoek om naturalisatie het verschuldigde bedrag is betaald.
- is de verzoeker minderjarig, dan worden de persoonsgegevens van de wettelijk vertegenwoordiger opgenomen en tekent deze de verklaring.

Verklaring vrijgesteld van naturalisatiegelden

(alleen invullen als van toepassing)

- ☐ De Minister van Buitenlandse Zaken verklaart dat de hierboven vermelde verzoeker is vrijgesteld van de betaling van naturalisatiegelden. Als bewijs hiervan heeft de verzoeker een kopie van dit formulier gekregen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

.....
(functie en handtekening)

.....
(plaats en datum)

.....
(dienststempel)

TOELICHTING

Elk jaar worden de optie- en naturalisatiegelden geïndexeerd. Dit gebeurt op grond van artikel 9 van het Besluit Optie- en Naturalisatiegelden (BON 2002). Op grond van de beschikking wijzigingspercentage optie- en naturalisatiegelden 2026 van 30 juli 2025, Staatscourant 2025/1, nr. 27379 van 12 augustus 2025, worden de optie- en naturalisatiegelden per 1 januari 2026 verhoogd met 4,4%. Met dit WBN worden de legestarieven voor naturalisatie en optie zoals deze gelden per 1 januari 2026 in de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap opgenomen. Ook zijn de bedragen die de gemeenten zelf behouden en het deel dat zij afdragen aan de IND aangepast. Voorts zijn de relevante modelformulieren aangepast, zowel in de Handleiding als in de Circulaire Buitenland.

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst*